

12 opatření pro dobrou správu státu, které lze přijmout do roka od voleb

Ve volbách uspěly koalice stran s nejpropracovanějšími protikorupčními volebními programy. Nové složení sněmovny tak má nejlepší předpoklady prosadit opatření k posílení odpovědného a otevřeného vládnutí. Řada protikorupčních opatření může být předložena formou poslaneckých návrhů ještě před jmenováním nové vlády, neboť jsou již připraveny.

1. Připravené návrhy zákonů

Novela zákona o státním zastupitelství

- **Obsah:** Posílení pojistek proti politickému tlaku vůči státnímu zastupitelství: odvolatelnost nejvyššího státního zástupce pouze kárným soudem a pevná funkční období vedoucích státních zástupců.
- **Procesní stav:** Lze vyjít z připravených návrhů novel zákona o státním zastupitelství ([sněmovní tisk č. 524](#), [sněmovní tisk č. 476](#) a [senátní tisk č. 94](#)).

Zákon o ochraně oznamovatelů

- **Obsah:** Zajištění ochrany oznamovatelů protiprávního jednání před odvetnými opatřeními. Zřízení důvěrných oznamovacích kanálů, které se budou oznámeními zabývat.
- **Procesní stav:** Lhůta pro implementaci směrnice EU vyprší 17. 12. 2021. Lze vyjít z připraveného návrhu zákona ([sněmovní tisk č. 1150](#)).

Novela zákona o střetu zájmů

- **Obsah:** Zpřístupnění majetkových přiznání a naplnění požadavků Ústavního soudu, doplnění chybějící zákonné úpravy.
- **Procesní stav:** Lze vyjít z připraveného návrhu zákona ([sněmovní tisk č. 956](#)).

Zákon o lobbování

- **Obsah:** Posílení transparentnosti legislativního procesu. Vychází z doporučení Skupiny státu proti korupci GRECO a je provázáno s čerpáním NPO.
- **Procesní stav:** Lze vyjít z připraveného návrhu zákona ([sněmovní tisk č. 565](#) ve znění kompromisního [KPN ÚPV 565/4](#)).

Novela informačního zákona

- **Obsah:** Přesnější vymezení povinných subjektů, které mají poskytovat informace včetně veřejně vlastněných firem. Zavedení ochrany před zneužitím.
- **Procesní stav:** Lhůta pro implementaci směrnice EU vypršela 17. 7. 2021. Lze vyjít z připraveného návrhu zákona ([sněmovní tisk č. 1194](#) ve znění definice obdobné návrhu [ST 50/7](#)).

Reforma dohledu nad volebními kampaněmi a politickými stranami

- **Obsah:** Reforma řídicí struktury ÚDHPSH v návaznosti na setrvalé kompetenční nejasnosti.
- **Procesní stav:** Návrh zákona je již připraven v podobě PN k zákonům souvisejícím s lobbováním ([PN 8642 k tisku 566](#)).

Novely zákonů o veřejnoprávních médiích (zákon o ČT a zákon o ČRo)

- Obsah: Změna přístupu k mediálním radám - zapojení Senátu do volby radních, přezkoumatelnost procesu volby soudem, celkové vyjasnění zákonné úpravy.
- Procesní stav: Existuje paragrafové znění novel, které má podporu zástupců budoucí vládní koalice a v nejbližších týdnech bude projednáno v Senátu.

Reforma dohledu nad veřejným zadáváním (reforma ÚOHS)

- Obsah: Posílení nezávislosti, odbornosti a rychlosti rozhodování Úřadu včetně zavedení protikorupčních pojistek. Rozdělení ÚOHS na zakázkovou část a soutěžní část po vzoru EU.
- Procesní stav: Lze vyjít z již připraveného návrhu ([sněmovní tisk č. 1109](#)), existuje aktuálnější změny se zapracovanými připomínkami ministerstev.

Rozšíření působnosti NKÚ

- Obsah: Rozšíření dohledu NKÚ na akciové společnosti s účastí státu, veřejnoprávní média či samosprávy, celkově prostředky v odhadované výši přes 1,5 bilionu korun.
- Procesní stav: Lze vyjít z novely Ústavy ([sněmovní tisk č. 229](#)) a prováděcího zákona ([sněmovní tisk č. 360](#)).

2. Návrhy bezprostředních exekutivních kroků

Revize metodiky ministerstev k ověřování vlastnických struktur a skutečných majitelů subjektů žádajících veřejné peníze a k předcházení střetu zájmů

- Obsah: Jedním z požadavků institucí EU pro uvolnění finančních prostředků ČR (včetně těch z NPO) je důsledné ověřování skutečných majitelů firem a prevence střetu zájmů.
- Procesní stav: Lze vyjít z [manuálu](#) Rekonstrukce státu a Lexperanto a z [manuálu](#) Transparency International ČR a Lexperanto.

Zavedení povinných minimálních standardů pro zadávání veřejných zakázek malého rozsahu (VZMR) na ministerstvech a ústředních orgánech státní správy

- Obsah: Přiměřená míra soutěže a transparentnosti, vyšší srozumitelnost pro dodavatele a kontrolní orgány, důvěra v zadavatele ze strany veřejnosti.
- Procesní stav: Návrh metodiky, která vychází z [doporučení](#) protikorupčních organizací, zpracovalo MMR. Bylo zahájeno meziresortní připomínkové řízení, nebyly však zatím vypořádány připomínky.

Zřízení malého realizačního týmu pro reformu státní správy odpovědného přímo pověřenému členovi vlády

- Obsah: Realizační tým může vzniknout jako oddělení (3-5 osob) na ÚV vedené pověřeným náměstkem, nebo na MV pod vedením pověřeného politického náměstka. Variantou je i pověření náměstka ministra vnitra pro státní službu.
- Procesní stav: V současnosti neexistuje dedikovaný realizační tým, který by se zabýval reformou státní správy.